

▶ A PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK SEGÍTIK A KOHÉZIÓS POLITIKAI CÉLOK MEGVALÓSÍTÁSÁT

A kohéziós politikai finanszírozás terén egyre gyakrabban használt pénzügyi eszközök elsősorban a kis- és középvállalkozások (kkv-k) számára biztosítanak támogatást. A támogatás e módja bizonyítottan hozzájárul a gazdasági fejlődéshez, a növekedéshez és a munkahelyteremtéshez.

A pénzügyi eszközöknek számos formája létezik: többek között kölcsönök, hitelgaranciák, tőke, kockázati tőke és mikrofinanszírozás. 2007 és 2013 között nagymértékben megváltozott a kohéziós politikai programok részeként nyújtott pénzügyi eszközök felhasználásával kapcsolatos szemlélet. A strukturális alapokból származó támogatásnak a kockázati tőkéhez, kölcsönökhöz és garanciaalapokhoz csoportosított becslült mértéke az 1994 és 1999 közötti 0,57 milliárd euróról 2007 és 2013 között 8,36 milliárd euróra emelkedett.

A 2014-2020 közötti programozási időszak fő célja, hogy a pénzügyi eszközök szélesebb körben történő felhasználásával további beruházások valósuljanak meg. A többéves pénzügyi keret és az európai strukturális és befektetési alapok politikai keretei egyaránt hangsúlyozzák a pénzügyi eszközök jelentősebb mértékű felhasználását, különösen a költségvetési megszorításokkal összefüggésben. A 2014-2020-as időszakra

A PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ELŐNYEI

- ▶ A közfinanszírozásból származó források felhasználása, és az ESB-alapokhoz köthető programok fokozott hatása.
- ▶ A jövőbeli felhasználás és a hasonló célok teljesítése érdekében a programba visszaforgatott alapok hatékonyságának és eredményességének köszönhető előnyök.
- ▶ A beruházások visszafizetethetősége miatt színvonalasabb projektek.
- ▶ Sokkal több, a politika céljainak teljesítését elősegítő pénzügyi eszköz, valamint a magánszektor részvétele és szakértelme.
- ▶ A támogatásoktól való függés szemléletétől való eltávolodás.
- ▶ A közpolitikai célok hatékonyabb teljesítése érdekében a magánszektor támogatásának (és pénzügyi segítségének) megnyerése.

A KKV-KAT TÁMOGATÓ KEZDEMÉNYEZÉS

A részben az ERFA-ból, részben az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból származó pénzügyi forrásokból, illetve a COSME és a Horizont 2020 kezdeményezéséből származó hozzájárulásokból finanszírozott, a kkv-kat támogató kezdeményezés két fő termékcsoporthot kínál:

- ▶ nem maximált garanciaeszközök, amelyek tőketartalék felszabadítását teszik lehetővé a kkv-knak szánt új kölcsönök portfólióihoz;
- ▶ a hitelfinanszírozás meglévő vagy új portfólióinak értékpapírosítása.

A kezdeményezés minden szükséges eleme készen áll a megvalósításhoz, a Bizottság által az EBB csoporttal szoros együttműködésben elvégzendő *ex ante* értékelést is beleértve. Ez idáig Spanyolország és Málta erősítette meg részvételét, de nem kizárt, hogy a más tagállam is úgy dönt, hogy a jövőben csatlakozik a kezdeményezéshez.

vonatkozó pontos számadatok meghatározása még várat magára, azonban az ESB-alapokból származó támogatás mértéke összességében várhatóan növekedni fog a pénzügyi eszközöket illetően.

Rugalmas jogszabályi keret

A tapasztalatok azt mutatják, hogy mindazoknak, akik a kohéziós politika megvalósítására irányuló pénzügyi eszközöket kezelik, átfogó jogszabályi keretre és kapacitásbővítésre van szükségük. Egyes tagállamokban és régiókban nehézségekbe ütközhet a magánszektor célkitűzései (a beruházások megtérülésének maximalizálása) és a kohéziós politika növekedéssel és munkahelyteremtéssel kapcsolatos célkitűzései közötti egyensúly megteremtése.

A 2014 és 2020 közötti időszakra megfogalmazott kohéziós politikai jogszabályokban ezért külön rész foglalkozik a pénzügyi eszközökkel, amelyek ráadásul rugalmas felhasználási lehetőségeket írnak elő a tagállamok és a régiók számára. A jogszabályok az összes tematikus célkitűzésre kiterjesztik a pénzügyi eszközök hatókörét, és számos végrehajtási lehetőséget kínálnak.

FI-TAP – A TANÁCSADÓI SZOLGÁLTATÁSOK KÉT MÓDJA

► **HORIZONTÁLIS:** mindegyik tagállam számára, továbbá valamennyi típusú pénzügyi eszközhöz elérhető. Kezdeményezését és finanszírozását – felülről lefelé történő szervezésben – a Bizottság látja el. Tipikusan olyan tevékenységek tartoznak ide, mint a követendő módszerek megosztása és a hálózatépítés a tagállamok között, továbbá a gyakori kérdésekkel kapcsolatos, így például az *ex ante* értékelésre, a közbeszerzésre, az ESB-alapokat kezelő politikák szabályozási vetületeire, valamint az állami támogatásokra vonatkozó képzések.

► **MULTIRÉGIONAUX:** az érdekelt felek által (alulról felfelé történő szervezésben), legalább két tagállam irányító hatóságai körében kezdeményezett tanácsadói szolgáltatások. Megvalósítását – a pályázati felhívások alapján – a Bizottság finanszírozza. Tipikusan olyan tevékenységek tartoznak ide, mint az igénylést benyújtó régiók által közösen viselt fejlesztési célokat vagy piaci kudarc(ka)t célzó pénzügyi eszközökre nyújtott támogatás (példa: lakóházakra fordítható energiahatékonysági támogatások a közép-kelet-európai régió országai és a több tagállamra kiterjedő kezdeményezések körében).

► A Binder and Co. AG. szerelőcsarnoka, Eco World Styria Green Tech Valley, Ausztria.

A pénzügyi eszközökhöz való hozzáférés optimalizálása

Különös figyelmet szentelnek a kkv-k támogatására fordítható kohéziós politikai finanszírozás felhasználhatóságának hatókörére. A kkv-k támogatáshoz való hozzáféréseinek javítása többek között megosztott irányítási eszközök révén történik. Az új jogszabályi keret számos lehetőséget nyújt ehhez az irányító hatóságok számára. A korábbi, 2007 és 2013 közötti időszakban is elérhető testesztelt eszközök mellett az irányító hatóságok ún. kész eszközöket is felhasználhatnak majd: az ilyen eszközök szabványos feltételeket irányoznak elő a különböző típusú termékekhez, így például a kkv-knak szánt kockázatmegosztási kölcsönösközhöz vagy a szintén nekik szánt tőkeinstrumentumhoz. Az irányító hatóságok ezenkívül közvetlenül, illetve közvetítő szerv segítségével is kezelhetik a kölcsönöket és garanciákat.

A Bizottság az Európai Beruházási Bankcsoporttal és egyes nemzeti pénzügyi intézetekkel együttműködve a Bizottság által központilag irányított uniós költségvetési erőforrások (például a COSME, a CEF) végrehajtására irányuló pénzügyi eszköz kifejlesztésén dolgozik, a kkv-knak szánt támogatást is beleértve. Ezek egyike a kkv-k támogatására irányuló kezdeményezés, amely gyors ügyintézési időt garantál annak érdekében, hogy javuljon a kkv-k finanszírozáshoz való hozzáférése. Azokban az országokban és régiókban, ahol az ESB-alapok irányító hatóságai hozzájárulnak az ilyen uniós szintű eszközökhöz, az ESB-alapok a hozzájárulások 100%-át finanszírozzák.

Az EBB csoporttal és más nemzetközi pénzügyi intézetekkel való együttműködés

Az együttműködés hozzá fog járulni a pénzügyi eszközök teljesítésének optimalizálásához, és konszolidációs szolgáltatásként támogatást és tanácsadást fog nyújtani valamennyi ESB-alap tekintetében.

A **pénzügyi eszközök technikai tanácsadói platformja (FI-TAP)** konszolidált eszközként az összes ESB-alapra és tematikus célra kiterjedő támogatást fog nyújtani az irányító hatóságoknak és a többi érdekelt félnek (lásd a keretes írást).

Az FI-TAP platform a Regionális és Várospolitikai, a Mezőgazdasági, a Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és a Társadalmi Befogadás, valamint a Tengerügyi és Halászati Főigazgatóságok közös kezdeményezése. Végrehajtására az EBB csoporttal és más nemzetközi és tagállami pénzügyi intézetekkel közösen kerül sor. Az FI-TAP platformmal, valamint az ESB-alapok által támogatott pénzügyi eszközökkel foglalkozó konferenciát közel 400 irányító hatósági munkatárs és más érdekelt felek részvételével 2015 januárjában fogják megrendezni.

► TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

http://ec.europa.eu/regional_policy/thefunds/fin_inst/index_en.cfm